

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta . . . 3.— . . . 4.50
za četr leta . . . 1.50; . . . 2.25
Posamezne številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.
v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne izpla.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega družtva za Primorsko.

• V edinost je moč.

Vabilo na naročbo.

Ob začetku prvega četrtletja vabimo svoje naročnike, da pravočasno ponovite svojo naročbo in da skušajo nam pridobiti novih naročnikov. Časi so resni in morda se nam bliža doba, ko bude narod slovenski krvavo potreboval neodvisnih glasil, zahtevajočih prava naša ne oziraje se ne na desno ne na levo. Nam je resna volja, pri katerih-si-hodi odnošajih brezobjektivo zagovarjati narodni naš interes, a v tem boji trebamo duševne in gmotne podpore naroda. Kdor se torej strinja z našimi načeli, stopi hitro v naš krog.

Cena listu je:

za vse leto . . . gld. 6.—
za polu leta . . . 3.—
za četr leta . . . 1.60

Uredništvo in upravnštvo.

Ustajenje.

Odrešenik človeštva ustal je od smerti! —

Rajsko veselje prevladuje danes po po vsem krščanskem svetu: veselje, izraščajoče se v milodonečem petju, razlegajočem se po božjih hramih; v ubranih zvokih, donečih nam iz lin zvonikov in veselih in jasnih obrazih vseh onih, ki so si ohranili blažilno vero do Onega, ki je je za nas trpel in nas odrešil — do Odrešenika svojega. Gorje nam, ako bi vera ta izginila izmed človeštva, vera do Odrešenika našega!

Danes praznujemo torej ustajenja dan, ko smo postali deležni neizmerne milosti božje. In v lepšem in primernišem času niti ne bi mogli praznovati veličastnih teh praznikov, nego jih istinito praznujemo. Po naravi, vzbudivši se iz zimskoga spačja, pojavlja se novo veselo življenje; livad in polja tužno zimsko lice preminja

se ravnonosno v krasno, pisano, cvetode raznobojočno pomladansko ogrnjalo. Nili to divna, pomembna analogija mej dogodki, vršljivimi se pred 19 stoletji, katerih spomin slavimo danes, in preobrazbo v naravi, kakor na se leto za letom vrši po onem divnem in harmoničnem redu, določenem po božji previdnosti?! Duhteciga cvetja kras in gozdov zelenje pričata nam o preporodu v naravi — krščanski svet pa praznuje svojega ustajenja in svoje odrešitve dan!

Ustajenje božjega Sinu — ustajenje v naravi — o da bi mogli analogijo to raztegniti tudi na trpeči rod naš: namili nam slovenski rod; da bi mogli radošno vsklikati: dā, ustali smo iz groba narodnega mrtvila; tu smo krepki, čili, jaki in — zdravi.

Ali govorimo resnico: ustali smo sicer tudi mi, oglasili smo se tudi mi pred avtom ali ustali smo se sponami vred, koje nas dan-danes tu pa tam istotako tiše, kakor so nas tiše skozi stoletja. Ozrimo se v Istro, ozrimo se na Koroško, ozrimo se na Štajarsko — povsodi zazremo isto žalostno sliko: povsodi vidimo, kako se mora vzdramljene narod naš boriti z nepoštenostjo in krutostjo nasprotnika in pred sodki onih, koji naj bi bili začitniki pravice in resnice — one resnice, ki nas uči: vsak človek je po božji podobi vstvarjen, in ker je tako, je torej vsak človek vsakemu drugemu človeku brat. In ker pa narod ni drusega, nego skupina toliko in toliko po božji podobi vstvarjenih ljudij, jasno je, da je tudi vsak pojedini narod v svoji skupnosti po božji podobi vstvarjen. Po isti logiki, ki je veljavna za mejsobojno življenje posameznih ljudi, smemo torej trditi, da so si vse narodi — bratje. Kakor pa je nenaravno, nečloveško in nekrščansko, ako brait zatira rodnega mu brata, tako nečloveško in božjim zakonom protivno je, ako jeden narod zatira drugega, ko sta si vender brata.

— Da. Jaz tako mislim . . . pride Viktor Pavlovič k njemu. Odloči sam. A jaz tudi mislim nekaj v teh stvareh.

— Sam se ni obesil. Marveč obesili so ga, po mnenju g. Fajko, je dejal Bahmutskij. — Dasi je visel na žreblji, so vender na njem sledovi nečesa . . . Sledovi borbe z drugim. Roke so razpraskane, glava je prebita . . . Da, tudi nožič pri postelji je zlomljen . . . Zunaj je posoda razbita . . . Ničesa ne razumem! Vragi rode se v tem gradu. Tu je strašno celo bivati in spati . . . pristavljal je Bahmutskij semej se.

— Kaj je? zaslišal se je glas Praksina. — Je Zaher mrtev?

— Ravno tako! Izvolite pogledati . . . dejal je Fajko. — Izvolite tudi pogledati, da se ni mogel obesiti sam na tem žreblji. In glejte zakaj . . .

Fajko začel je objasnovati Praksinu stvar podrobno in pametno, kakor je sodil. Ko je končal, dejal je Praksin tiso:

— Popolnoma res. Zadušen je, a potem obezen. A kdo ga je usmrtil po vašem mnenju?

Fajko posmejal se je dvomljivo.

— Komu bilo je treba oprostiti se

Narod je torej skupina toliko in toliko po božji podobi vstvarjenih ljudi! Iz tega sledi, da je božja volja, skoje toliko različnih narodov na svetu; ali z drugimi besedami: narodnost prišla nam je od Boga — božja hči je. Ako pa je tako, obsojeni so oni, ki nam neprestano kriče hripavim svojim glasom: proč z narodnostjo, kajti ona je izrodek poganstva! Mi pa opetujemo: ne izrodek poganstva, ampak hči božja je narodnost. In ako ljubimo svojega Stvarnika, spoštovati moramo to, kar nam je vstrariła dobrotna njega roka; dolžnost je na vseh, da čuvamo in hranimo to, kar nam je prišlo od Boga. Tedaj sveta nam bodi tudi narodnost, ker nam je prišla od Boga!

Vzbudili smo se torej tudi mi iz narodnega spanja in vzdramili iz mrtvila: vstali smo tudi mi in se oglasili moj svetom. Ali jaki, krepki, čili in zdravi nismo: dogodki zadnjih dni pravijo nam, da nam je bolno srce! Ako pa srce boleha, ki je središče vsega življenja in ki bi morelo skrbeti za pretakanje življenja sokov po žilah naših, naravno je, da narodni naš život hira in da ne more okrevati.

Aleluja! kliče nam danes cerkev; vsemu krščanstvu pljuje danes prsa same radosti in hvaležno se spominja božjega Sinu, ki je premagal smrt in ustal iz groba. Izkrene molitve vzkipevajo danes proti nebu iz tisuč in tisuč človeških srce, hvaležnih in slavečih Odrešenika svojega.

In duša naša, topeča se v rajskih teh spominih na odrešenje človeštva: na ustajenje Odrešenika, pridružuje se združeni molitvi milijonov in milijonov, ali s čutom hvaležnosti spojena je tudi prošnja:

Milostni Bog podeli nam moč, da nepokvarjeno obramimo to, kar si nam Ti sam podelil — narodnost našo. Volja Tvoja je bila, da se je iz spanja vzdramil narod naš — podeli mu tudi milost, da se otres spon, koje ga še

Zaherja? pristavljal je Praksin. — Kdo je ubijalec?

— Da, odgovoril je Fajko. — Vse to je razumevno in dokazati bode gotovo popolnoma . . .

— Nemožno, pretrgal mu je Praksin besedo.

— Ne. Morda prav lehko.
— Kako?

— Ta dva trgala sta se prav hitro. Ako so na Zaherjevem telu taka znamenja, tedaj so tudi na njem, na onem . . . pokazal je več udarev in znamenj.

— Idimo takoj! vzkliknil je Praksin. — Obrnivši se zagledal je Lorenca in pristavljal veselo: — Nu, baron . . . Stvar gre dobro . . . Naj si bode stokrat grof Zareckij, ubivati ljudij mu vender ne pustimo . . . Za to se sodi in pošilja v Sibir.

XIII:

Namesto krije se z Lorencem, Bahmutskim in nekaterimi služabniki k grofovemu sobi. Dveri bile so zaprte . . . Dolgo so klicali. Praksin, zgubivši potrpenje, ukazal je udariti na vso moč.

Odgovora ni bilo.

Oglas in oznanila se račune po 8 novembra v petku; za naslove z dobelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Pozlana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prema upravnštvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto pošiljane.

• V edinost je moč.

Tržaški župan in Slovenci.

Po toli slavljeni enakopravnosti smo si vsi narodje enaki, vse imamo enake pravice. V koliko smo mi Slovani enaki, znamo le predobro že davno; v koliko smo mi tržaški Slovenci posebe, povedalo se nam je jasno pred kratkim časom. Ne le, da nismo tržaški Slovenci enaki italijanskim svojim sodelelanom, podobni jim niti nismo, ker smatra se nas, — in to je že od sile preveč — kot bitja brez proste volje in razuma, da ne rabimo ostrejšega izraza. Ali kakšo vrlo so se zmotili plemeniti naši sosedje!

Pred par meseci izvolil se je tržaškemu mestu in njega okolici novi župan. Da si nismo o tej izvolitvi obetali nikakoršnega sadu, je umevno — nasprotno: bili smo pripravljeni na iste krivice in presije, s kojimi so nas milostno obsipali njegovi predniki.

Presenečilo nas je, zato tembolj, ko smo slišali, da novi župan ni neprijašen Slovencem in da se je izrazil: „Io procurerò, che si rispetti la nazionalità dei Territoriali, però bisogna che anche loro rispettino la nostra nazionalità“. Če druge ne, priznal je s temi besedami, da so okoličani druge narodnosti, kar naši nasprotniki opetovanjo zanikujojo trdě, da Tržašanje, okoličani in meščani, so italijanske narodnosti.

In zakaj ne bi tržaški Slovenci pokazali, da niso oni rovčari, revolucionerji, kakor so jih razupiva, marveč, da so pripravljeni ustreži želji svojega glavarja ter spoštovati svoje laške sosedje! Da bi pa temu spoštovanju moralno odgovarjati spoštovanje

— Kaj je prišel z umu! Zlomite dveri! ukazal je Praksin.

Glasno ropotanje razlegalo se je po vsem gradu od sekir in lomenja, s katerimi so sekali in lomili vrata.

Naposled bila je debela hrastova dver vsa v špicah in vsi šli so v sobo, potem v grofovovo spalnico in v druge bližnje izbe . . .

Starca ni bilo nikjer. Nekoliko potov obali so iznova grofove izbe, no ni ga bilo.

— Iščite ga . . . vzkliknil je srđito Praksin. — Kaj misli, skriva se pred menoj, kakor otrok pred varuhinjo, v svesti si krivnje. Kaj — se šali ali je prišel z umu! Iščite!

Pretekla je jedna ura . . . Preteklo je nekoliko ur. Vsi služabniki grada preiskali so že v zamisljenosti in praznovarem strahu ves grad.

Starca, ki se je delal grofom Zareckim, ni bilo nikjer.

— On je pametnejši, kakor sem si misil! dejal je Praksin v šali. — No to bode čudno, ako ga nikakor ne najdemo. Posreči se vam, baron, nastopiti iznova vaša prava nasledstva.

(Konec prih.)

na drugi strani, je ob sebi umetno. Nikdo ne sme zahtevati, da bi tržaški Slovenci spoštovali in klanjali so svojim nasprotnikom ter mirno trpeli njih zaznamovanja in njih despotizem. "Son passati i tempi, che noi filavamo"! Gospod župan ni tudi izvestno tako misil, ko se je tako izrazil, marveč zahteval medsebojno spoštovanje. Da so ga naši okoličani se svojo preprosto omiko prav dobro umeli, boljše kot nasproti naši se slavljeni svojo kulturo, dokazali so jasno pri njegovem pohodu po okolini.

Radostnim srcem, kakor dobrega očeta, kateremu je izročena sreča in bodočnost svojih otrok, povzdravili so povsod naši dobri okoličani tržaškega prvaka, kakor bi mu hoteli reči: "Glej nas, tudi mi smo tvoji otroci, tudi za nas si dolžan očetovski skrbeti. Mi ti nismo sovražni, ljubiti in spoštovati te hočemo, a bodi nam dober oče!" Zdelo se je, kakor bi župana ganila ta tiha prošnja, kajti ginjen obetal je skrbeti za blagor dobrih okoličanov. Njegova ljubeznivost ganila je vse navzoče takó, da so se navdušili za novega župana ter pričakovali iz njegovih rok le dobro. V koliko so se naši okoličani v tem vrali, pokaže nam bodočnost, v kojej se gosp. županu ponudi prilika dokazati, da res želi mir in da ni sovražen Slovencem, ali pa, da je bil celi njegov nastop naprem tržaškim Slovencem le — premeditirana komedija. Če ima novi župan tudi resno voljo podeliti tržaškim Slovencem enakopravnost, bojimo se, da se ne bi zbal svojih sodrugo, kakor se je menda, ko je v mestni delegaciji zanikal vest, da bi bil on zgovoril nekaj slovenskih fráz, kar je istina. To ni bilo posebno moško, ali pa je ta vest poluradnega lista le izmišljena ki naj bi oprala "županovo hudeleštvo" (hudeleštvo je namreč, ako kdo z okoličanskimi prvaki prijazno občuje). Ako bi bili znali naši okoličani, da slovenska govorica v ustih tržaškega župana je kriminalna pregheda, izvestno ne bi bili župana tako daleč zaveli. Predrznost blebetavega tržaškega časopisa sega že do nesramnosti. Tedaj tržaški župan onečasti sebe in svoj narod, ako govor par slovenskih besed, ako se "poniža" in je prijazen se Slovenci. Rea, da ne bi tržaški župani odalej pričeli v enak kritičen položaj, da bi razumeli slovenski, morali bi priti na svet se znamenjem, ki bi pričalo, da postanejo kedaj tržaški župani. Kot bodoči župani, neveda, bi se strogo ogibali prilike slišati slovensko govorico se je naučiti ter takó onečečevati sebe in rod svoj, kakor smelo trdi vrla tržaška klepetulja. Ali sachte, sachte, drugi gospod laški kolega! Vi titrate Slovence do skrajnosti. S tem nesramnim napadanjem na tržaškega prvaka, ki baje neče plesati, kakor mu vi godete, vlivate le olje v goreči ogenj. Ako mislite s tem groziti nam, se vrlo motite, ker s tem nas še le ukrepljate. Minuli so časi vašega teroriziranja. Trpin-okličan so zaveda, vzbuja, ustaja in ne prosi več, marveč zahteva le, kar mu gre in niti pičice vašega.

Kar se pa novega župana tiče, želimo iz vsega srca, da bi ne zgubili dobrega menanja, koje smo si o njem vstvarili. Naši nasproti zahtevajo, da bi nas zatiral, uničeval, mi pa posedamo toliko krščanske usmiljenosti, da ne zahtevamo, da bi on žnjimi tako počenjal, pač pa zahtevamo pravčnosti. Mi vse, Slovenci in Italijani, izročeni smo mu v varstvo in dolžan je za vse enako skrbeti. Dal Bog, da bi i to storil ter s tem si pridobil hvaležnost i naklonjenost tržaškega slovenskega ljudstva. V to pa mora imponovati ne le nam, ampak tudi svojim sorojakom, a ne se plašljivo umikati, kakor je, žal, nedavno storil.

Boris.

jo težko priskrivljeno in toli zaželjeno — državnozborsko večino. Kakor podobe v kalejdeskopu menjavali so se prizori na deski dunajskih, ob tem predmetu vrdečih se obravnavanj; danes so se veselili desničarji, jutri levicarji: danes se je grof Taaffe klanjal Plenerju in Chlumetskiju, jutri je roki stiskal grofu Hohenwartu. Slednjič je prihitel na pozorišče vsemožni predsednik vsemožnega poljskega kluba. In zopet so se ponavljali isti prizori: g. Javorski pogovarjal in pogajal se je sedaj z grofom Taaffejem, čez jedno uro z grofom Hohenwartom in slednjič z gospodom Plenerjem in Chlumetskijem — tedaj z elementi, ki so si bili dosedaj strogo nasprotni. Vsa ta mnogostranska in raznovrstna pogajanja porodila so nam največi čudež sedanjega stoletja: porodila so nam bodočo državnozborsko večino, kakorčne glede sestavljanja jo delov še nismo imeli. Čuj svet in strmi: v bodoči večini sedeli bodo Poljaki, levicarji in — Hohenwartov klub, ki se pa bode odslej zval konzervativno-avtonomistički klub. Grof Taaffe sme ponosen biti, kajti ni ga mojstra, ki bi mu do ledij sezal glede krpanja raznobojnih in na videz nemogočih večin.

Mogoče, da je stvar le gola kombinacija, ali javljajo jo nam soglasno vse dunajski listi in skoro ne moremo drugači, nego — verjeti.

Povsem naravno je, ako sedaj vprašamo: kaj nameravajo, kaj misijo naši slovenski poslanci? Sicer se ne budem nikakor čudili, ako se napotijo razvito zastavo in lehko vestjo pod Plener-Chlumetsky-Hohenwartovo zaščito. Čemu neki! Kdor se v Ljubljani druži z nemštarji, ta tudi na Dunaju lahko pod istim klobukom spi z nemškimi liberalci. Toda menenie naše je, da se slovenski poslanec, ako mu je le količaj do narodnih naših tradicij, nikoli ne sme bratiti z onimi, ki nam žele narodno smrt. Hohenwartov klub ne sme v nikako zvezo z nemškimi liberalci; ako pa se je grof Hohenwart že rezal — no potem pa naši poslanci ne smejo v njega klub. Tako in ne drugače veleva narodna čast in še bi prav morali radi tega jesti grenki kruh opozicije.

Vnanje države.

Tudi v Nemčiji imajo sedaj svoj škandal. Stvar je tako-le. Nedavno širila se je vest, da je državnemu tajniku Bötticherju ataličče omajano, ker je krona prišla na sled nekim "finančnim transakcijam" — toda iz preteklih časov — ki niso v posebno čast gosp. državnemu tajniku. Pred kakimi sedmimi leti bil je namreč nast g. Bötticherja v velikih denarnih zadregah in bankerot bil je neizogiven, da niso prijatelji g. tajnika priskočili na pomoč se sveto 350000 mark. S tem pa si je Bötticher nakopal odgovornost in obvezne, koje se ga toliko tičale, da se je hotel službi odpovedati. Kar se nekoga dne pri njemu prikaže knez Bismarck z nakaznico za 350000 mark v roki. G. minister bil je rešen. Stvar sama na sebi ne bi bila čudna, da ni dognano, da je pokojni nemški cesar rešil Bötticherja in da se je denar vzel iz dohodka welfskega fonda, da se je torej pod kraljevo avtoriteto za privatne stvari uporabil denar, zatojega izdavanje obstoje posebna postavna določila. Welfski fond je namreč premoženje fidejkomisija odstavljene vladarske hiše hanoveranske in ni pruska last. Pruska vlada je sama opetovana priznala, da je premoženje to last hanoveranske hiše ter utemeljevala sekvestracijo le s tem, da ne bi denar ta služil pospeševanju državi sovražnih načrtov. — Javno menenje na Nemškem je radi teh dogodkov sila razdraženo in liberalni krogi zahtevajo energično, da se premoženje vrne onemu, čeprav je, sicer bi morali misliti, da Nemčija ni konstitucionalna in pravna država.

Od 31. marca do 3. aprila trajal bode v Parizu međunarodni kongres delavcev-evidokopov. Nadnev-

nem redu je predlog ob osnovi međunarodne zveze, kateri bode nalog uprizoriti obči međunarodni strajk v doseg 8 urnega delavnika; belgijski podzemeljki delavci pa zahtevajo, da jih drugi podpirajo, aki bi vpravorili strajk v doseg občega volilnega prava.

Ruski car podelil je predsedniku francoske republike Carnotu veliki kordon reda sv. Andreja. To je najvišji ruski red, ki se navadno podeljuje le kraljanim glavam.

Ruska vladavina je rumenski vladavina, da bode proslavi petindvajsetletnice vladanja kralja Karola cara zastopal njega najstarejši brat Vladimir. Vest ta je jako razveselila javno menenje rumunsko.

D O P I S I .

Izpod Nanosa, 25. marca. Ni več tako pogosten kaj poročil iz našega kraja kot so bili "njega dni" v tvojih predalih, draga "Edinost". Vzroki za to so pač različni. Nikakor pa tudi sedaj ni naš kraj brez kakih posebnosti. Niso sicer to bogosigredi kakšne novosti, a človeku je včasih novost tudi to, če izve, kako stoje nekdanje stare stvari.

Na Razdrtem se pevci vedno vadijo v lepem narodnem petju. Ni sicer to kakšen, recimo impozantan zbor: "nas mal", a hrabar je broj. Vrli mladeniči se niso zbal vseh strogi preiskav o sloveči "ruski himni", katere pa še niti nikdo pel ni in je ne zna. Gospod, ki se je na tem kapriciral, pač ni dosegel, kar je želel. Tudi ona oseba, ki mu je mislila leta 1889. z omenjeno ovadbo storiti pravo uslugo, žanje sedaj za "dobro delo" le — vihar. Resnica se ne da krotiti.

Tudi bi na Razdrtem imeli radi samostojno župnijo ali faro. Stvari so že dolgo v tiru, a kolesa, kakor kaže, se le počasi obračajo in voz naš je še daleč. Če hočemo vráti ob nedeljah in praznikih svojo krščansko dolžnost, moramo "cokljati" 1½ ure daleč v Hrenovice ali pa 1 uro hoda v Senožeče. In ni majhno število onih, ki res napravljajo ta izprehod vsako nedeljo in zapovedani praznik. Prečastiti ordinarijat v Ljubljani bi se nas res za potrebo usmilil.

O zadnji volitvi se niso duhovi mnogo razburjali. Hrenoviški volilci, kar jih je v sodnem okraju senožeškem, stali so kot skala za našega vrlega g. dr. Ferjančiča. Slava jim! Celo volilei iz trga Senožeče, ki včasih radi tudi "zgago" delajo — n. pr. pri zadnji volitvi v deželnem zbor —, volili so zdaj jednoglasno s Podnanosci. To je lepo, le sloga, le sloga! Sploh se je ona napotost, tako slutimo, mej našimi veljaki nekoliko polegla, da menda ne bo treba več onih ostrih dopisov, kakor "Izpod Preske" ali "Od primorske meje" itd.

Gospodje! Čast komur čast! Ne le denar, tudi talenti so kapital. Z glavo skozi zid, pa ne gre.

Da bi nas pozdrav: "Hristos voskres!" še bolj združil, želimo v mislih in srcih ter kažimo z dejanjem! Le v tem, da smo složni, spoznal bode vsakdo, da ljubimo krščano svojo domovino. Prazna baharija je pa le pena.

Brez posebnosti torej naš kraj ni; če ni novosti, pa je vsaj to, da se stare stvari obračajo na bolje. Kjer se kaže sloga, tam je neda v boljšo bodočnost.

Iza Čuka dne 6. marca t. l. [Izv. dop.] Pregovor pravi: Boljše je jedenkrat, kakor nikoli. Izvestno je imel na umu ta rek g. dopisnik iz "Brkinov", ko je napisal nekak popravek v št. 18. cenzene "Edinosti". Ker je spoznal, da je nekako zagazil, umiče se ter zavija besede svoje in jim podnika drugačen pomen, nego ga imajo v istini. Pred je apodiktično trdil: tako je, jaz vem — sedaj pa priznava, da morda ni tako. Kaj pomenja to? Da se je prenagli. Tako ne delajo vestni poročevalci!

Še jedenkrat spelujam v tej reči na potrebitljivo g. urednika ter ga prosim, naj da moji zadnji besedi prostora v svojem cenjenem listu.

V prvem odstavku svojega zagovora pravi g. Z., da naj Brkini sedaj v zimskem času pod dimnikom premišljajo o svojih napakah. Bore malo jim bode pomagano, aki bodo o napakah (?) samo premišljevali. Treba bi bilo napake radikalno iztrebiti, potem bi bilo morda bolje. G. dopisnik moral bi v svoji modrosti, že iz človekoljubja do ubozih Brkinov, svetovati kako sredstvo, s katerim bi se Brkinski grehi odpravili, kajti slab lečnik, ki ne more najdeni bolezni leka zapisati. Zakaj g. Z. o zapisu leka tako trapiščno molči?

Lepo je kategorično reči: "Kaj pa je Ychil neki dokazal? Čisto golo nič?" S takim besedičenjem je g. Z. bore malo dokazal, ampak le slepil je neuko občinstvo. V tretjem odstavku je g. Z. vseh drugačnih mislij, nego je bil v prvem svojem. Tu pravi: "Moj Bog! povsod in pri vsaki stvari so izjemne" itd. Žal mu je in se kesa, da ni napisal v prvem dopisu, da le nekateri so razvajenci, pravdarji in pijači, sploh pa so Brkini pošteni, pridni in čednostni ljudje. Kako malo je g. dopisniku do resnice, potem nam z naslednjo šepavo primera: "Saj že v Sodomi in Gomori, niso bili vsi jednak, marveč, bilo je tudi pravčičnih". Kaj ne veste g. Z. kaj ste izustili? Vsak paglavec, ki je komaj dovršil narodno šolo, ve, da v imenovanih mestih ni bilo nijednega pravčičnega, kajti da je bil le jeden, ne bi bil Bog v svoji nekončni prizanesljivosti pakončati mest.

Zakaj bi bila moja logika in sklep čuden, aki sem rekel, da je Brkin kapljice veliko bolj potreben nego g. Z., kajti Brkin mora opravljati težka in naporna dela; obrabljajo se mu moči in te je treba nadomestiti. In nadomešča se jih krepilnimi pijačami.

Glede krčem se g. Z. popolnoma vjema z menoj, to je, da so one v Brkinih jako redke. Ako so redke, je znamenje, da malo točijo — ergo — tudi Brkini malo pijejo. Da so Brkini res taki pijači, nastrio bi izvestno število krčem. Če pa kdo na poti rad pije, pije doma tudi rad, kajti popivanje je strast, katere se človek težko iznebi. G. dopisnikovega sveta pa oni krčmar, katerega sem jaz misil, ne potrebuje, ker je v krtovi deželi in je bil toli pameten, da je svojo krčmo zaprl davno pred svojo smrtjo.

V petem odstavku mi nasprotnik pritrjuje, da Brkin mora živino svojo na semnju prodati. Na njega vprašanje, koliko Brkinov žene živino v somenj, izjavljam, da vsi, kateri jo hočejo prodati. Nekateri gredo res prazni, ali si imajo gotovo kakov posel pri c. kr. oblastih. Gospod dopisnik vpraša nas brez vsega premisleka: "Zakaj bi si Brkin v Trstu ne kupil potrebnih reči?" Stoj! ne prenagli se. Trst ima se prosti luko in iz njega ne sme iti neobdačeno blago. Obdačeno blago pa je dvakrat dražje nego v somnju.

Brkini leže meji strnimi hribi. Njihove poti niso toliko slabe glede gladkosti, a slabe glede strmine in mehkih tal, osobito v deževnem vremenu.

Da bi se hotelo poti radikalno prenarediti, trebalo bi laških zemljemercev in laških milijonov, ki so omogočili zgradbo težavne železnice: Ponteba-Rezija. Tega pa Brkini — pri vsej dobrji volji — ne zmrejo.

Besede: "V meso in kri zajelo se je narodu našemu pravdarstvu" veljajo za celokupen naš narod, a ne samo za Brkine. Jaz sem trdil, da se pravdarstvo — žal — meji narodom našim širi, a potem povedal, da se moj Brkini — hvala Bogu — le sem ter tja nahaja. G. Z. je uverjen o resničnosti mojih besed; hoče jih pa zavijati in jim podikati drug pomen.

Tudi jaz vem, da brez gmotnega blagostanja ni duševnega napredka. Francuzi in Angleži so nam živ dokaz za to: Zaradi

Politični pregled.

Notranje dežele.

Imamo jo — ako je, res kar nam soglasno javljajo dunajske novine — imamo

KWIZDE

izklj. priv.

restitucionalni fluid

(voda za pranje konj).

Se uporablja že 30 let z najboljšim uspehom po hlevih raznih dvorov, večjih hlevih civilnih oseb in vojaštva v okrepanje pred hudiimi napori in zopetno okrepanje po naporu; ako se noge zvene ali izpahne, ako postanejo mišice trde itd. usposoblja konja za posebna dela pri vežbanju konj (Training.).

1 steklenica gld. 1.40.

Pravo se dobiva le pod zgornjo varstveno marko po vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogarske.

Razpošilja vsaki dan glavna zaloge

Franz Joh. Kwizda,

c. kr. avstrijski in kralj. rumunski dvorni dobitelj, Kreisapotheke, Korneuburg bei Wien

Varujte konje!

Nakupil sem za polovico navadne cene vso zaloge neke veliko slavito tovarne za konjske plahte. - Oddajem torej, dokler bodo dopuščene zaloge, veliki debeli, široki, neobrabljive konjske plahte po skrajno nizkih cenah:

Konjske plahte eden in pol metra dolge in široke komad gld. 1.50

Konjske plahte eden in tričetrti metra dolge in široke komad gld. 1.80

Konjske plahte rumenodlakaste " 2.50

Konjske plahte rumenodlakaste, double " 3.50

Gospanske plahte posebno fine " 8.-

Tigraste plahte posebno fine " 12.-

Bouret svilene plahte " 3.50

Proti gotovem plačilu ali poštnem povzetju razpošilja tovarniška zaloge

S. Altmann,

Wien, I., Dominikanerbastei Nr. 23.
15-15 Exporteur.

Krasne uзорke na privatne naručitelje
20-12 badava i franco.

Jošte navidjene knjige uзорaka za krojače nefrankirano i uz ulozak od 20 for., koji će se nakon ovršene naručbe uračunati.

Tvari za odjela.

Peruvien i Dosking za visoko svečenstvo; propisane tvari za c. kr. činovničke uniforme, te za veterane, vatrogase, sokolaše, Hrvate; sukno za biljard i igračke stolove, loden i nepromočne lovačke kapute, tvari koje se pere.

Plaid za putnike od 4-14 itd.

Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vunnene suknene tvari nipošto jeftine cene, štono ih posvud nudjaju, te jedva podnose krojačke troškove, neka se obrati na

Iv. Stikarofsky-a u Brdu.

Veliko skladiste suknja Austro-Ugarske.

U mojem stalnom skladistu u vrednosti od 1/2 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovniči j-ji st pojmljivo, da preostane mnogo odrezaka; svaki razumno misledi čovjek mora sam uvidjeti, da se od tako malenih ostanka i odrezaka nemože poslati uзорke jer nobi uskoči na njih.

Ukratko mišta preostalo, to je ono uslijed toga prava slijeparija, kad tvrdke su suknom objelodanju uзорke i ostanka, te su u takovih slučajevih odrezci uзорaka od komada, nipošto od ostanka; nakane takovog postupanja jesu bijelodane.

Odrežci, koji se nedopadaju, zamjenjuju se ili se povrati novac. Kod naručbe treba navesti boju, duljinu i cenu.

Pošiljke jedino uz poštarsko pouzetje preko 10 for. franco. 7-24

Dopisuje u njemačkom, madjarskom, českom, poljskom, talijanskom i francoskom jeziku.

Vozni listi in tovorni listi v Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINIE“ iz Antverpena direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncessjonovana črta, od c. kr. avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncessjonovani zastop 9-42

„Red Star Linie“

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,
ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k. k. Staatsbahnen
in Innsbruck.

Lastnik pol. družtro „Edinost“.

1891.
PRAGA

Občna doželna razstava

v proslavo stoletnice prve obrtne razstave leta 1791. v Pragi

pod pokroviteljstvom

Njeg. c. in kr. Veličanstva cesarja, Frančiška Josipa I.

Od 15. maja do dne 15. oktobra 1891.

Veda, umetnost, obrt, zemljedelstvo, slovesnosti, začasne razstave, sveteč vodom, shodi, loterija itd.

1-10

PROTI DIMU!

Izdelujem dimnike proti dimu, s katerimi jamčim za dober vapeh tudi pri najelabših dimnikih, za najnižjo ceno petnajst gold. Dimniki ti se postavljajo v rabe prikladno položaju.

Za administratorje in posestnike hiš izdelujem nove ključe po dvajset nov. — Poprave klučavnice stanejo tudi 20 kr. — Katero-koli drugo delo po pogodbi.

Zastop tovarna za poljedelske stroje in aparate za slično, kakor tudi za tehnike in cementirane uteki.

Izdelujem naprave za uravnanje topote po tovarnah za testo, po stanovanjih, tovarnah za konserve, za sušilnice in druge različne potrebe industrije.

26-26

Klučavnica delavnica

Josipa Zolia

Ulica Via Rossetti številka 6, — (uhod v ulici Chiozza.)

III POSUDE III

Plemičem, visokim osobam, vlastnikom kuća i posjeda, činovnikom, štabnim časnikom, umirovljenikom, nadalje za rente, zapise, uložke, baštinstva i uživanje prihoda točno i brzo od for. 1000 dalje vse do najviše svote.

Za uložene vrednostne papire do 85%.

Pobliže vesti iz prijsnosti kod višeg nadzornika J. Kleina, Beč II. Ob. Donaustrasse 59.

Tajnost zajamčena!

Sve strojeve za gospodarstvo i vinogradarstvo!

Plugove, brane, valjke, strojeve za sijanje, za košnju, za obraćanje sena, koujske grable, tiskalnice za seno, mlatilnice, strojeve za vucitbu lokomobile, triere, mlinove za čišćenje žita, strojeve za trebljenje kuruze, Häckselove strojeve za rezanje krme, mlinove za drobnu melju, strojeve za rezanje repe, mlinove za voće, tiskalnice za voće, strojeve za tiskanje grozdja i vinske tiskalnice, tiskalnice za masline, strojeve proti peronospori, strojeve za lupljenje voća, spreme za sušenje voća i povrtja, vinske sisaljke, spreme za konobu, sisaljke za vodu, okrugle pile, decimalne tezulje, tezulje za blago, separatore za mlijeko, dizajlje za posudje, vrtače strojeve, samostalno djelujuće tiskalnice krme, praće strojeve, strojeve za čišćenje lana itd.

Sve izvrstno izvedeno. — Jamstvo, ugodni uvjeti za plaćanje, doba pokusa!

Skladište gospodarskih i vinogradarskih strojeva

Ig. Heller, Beč

3-20

II. Preterstrasse br. 78.

Bogato ilustrovane, od 144 stranica, cienike u njemačkom, talijanskom i slavenskom jeziku. Šalje se na zahtjev badava i franco. Solidna zastupstva ustrajati će se posud.

Zaloga pohištva

Ignacij Kron

odlikovan na občni razstavi v Parizu I. 1889.

IZVANREDNA PRILIKA

nakupiti si pohištva prve vrste po najnovijeih dunajskih vzorcih, v vsem obziru po jako znižanih cenah in proti jamstvu.

TRST — Via del Teatro številka 3 — TRST.

Katalogi dajajo se na zahtevanje brezplačno. Pošiljatve carine proste.